

Projekti avakoosolek Lääne-Saare vallas

Kai Klein, MTÜ Balti Keskkonnafoorum

13. Mai 2015, Kuressaare

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Projekti „Terviklikud planeerimislahendused pool-looduslike koosluste jätkusuutlikuks majandamiseks” (LIFE Viva Grass) avakoosolek Lääne-Saare vallas

Koosoleku eesmärk: tutvustada projekti ja kavandatavaid tegevusi Lääne-Saare valla Lümända piirkonnas ning arutada neid tegevusi teiega

Päevakava:

- ✓ LIFE Viva Grass projekti ja Lümända projektialal planeeritud tegevuste tutvustus, *Merle Kuris, Balti Keskkonnafoorum*
- ✓ Ülevaade Lääne-Saare valla Lümända piirkonna rohumaadest/pool-looduslikest kooslustest, nende seisundist, majandamisest ning sellega seonduvatest probleemidest, *Kaja Lotman, Keskkonnaamet*
- ✓ Lümända projektiala ökosüsteemiteenuste hindamine, sotsiaal-majanduslik hindamine, 20 aasta rohumaade hooldamise kogemuste ja mõju hindamine, *Kalev Sepp, Eesti Maaülikool*
- ✓ Arutelu (rohumaade hooldamisega seonduvad probleemid ja võimalikud lahendused, ootused projekti suhtes, edasised tegevused Lümända projektialal, huvirühmade/kontaktide täpsustamine)

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Projekt „Terviklikud planeerimislahendused pool- looduslike koosluste jätkusuutlikuks majandamiseks”

Merle Kuris, MTÜ Balti Keskkonnafoorum

13. Mai 2015, Kuressaare

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Projekt „Terviklikud planeerimislahendused pool-looduslike koosluste jätkusuutlikuks majandamiseks” (LIFE Viva Grass)

- ✓ Kestus: juuni 2014 – nov 2018
- ✓ Eelarve: ca 2,7 miljonit €
- ✓ Rahastus: Euroopa Liidu LIFE keskkonnanahastusprogramm (50%), Keskkonnainvesteeringute Keskus, Leedu Keskkonnaministeerium, Läti Keskkonnakaitse Fond
- ✓ Partnerid:
  - › **Leedu:** BEF Leedu (juhtpartner), Pavilniai/Verkiai ja Dubysa regionaalpargid, Silute vald, Hnit-Baltic
  - › **Läti:** BEF Läti, Läti Ülikool, Cesise vald, Šovites talu, OTRAS Majas (Madliena vald), Keskkonnalahenduste Instituut
  - › **Eesti:** Balti Keskkonnafoorum (BEF Eesti), Eesti Maaülikool, Lääne-Saare vald, Kurese talu

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Projekti eesmärk

- › Projekti eesmärk on toetada väärtuslike rohumaade säilimist, töötades välja majanduslikult jätkusuutlikke lahendusi rohumaade majandamiseks.
- › Selleks luuakse GIS-põhine planeerimisvahend (arvutitarkvara), mis võimaldab arvesse võtta nii rohumaade ökosüsteemiteenuseid (hüvesid, mida rohumaad meile pakuvad) kui ka sotsiaal-majanduslikke tegureid ja aitab välja töötada jätkusuutlikke stsenaariume rohumaade säilitamiseks.
- › Projekt demonstreerib rohumaade mitmekülgse kasutamise võimalusi, mis on aluseks maapiirkondade jätkusuutlikkusele ja majanduse arengule.

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Rohumaade ökosüsteemiteenused

- › **Varustusteenused** – nt hein loomasöödaks, biomass energia tootmiseks, ravimtaimed, geneetilised ressursid
- › **Reguleerivad teenused** – nt veeregulatsioon, mullastiku säilitamine, toiteainete regulatsioon, tolmeldamine
- › **Kultuuriteenused** – nt maastik ning sellega seotud esteetilised väärtused ja kultuuripärand, mis on aluseks virgestustegevusele ja turismile, aga ka piirkonna elukvaliteedile

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Projekti tegevused

- › **Ettevalmistavad tegevused:** õigusliku raamistiku analüüs, varasemate rohumaade majandamise kogemuste analüüs (sh projektide küsitlemine, õppereisid), huvirühmadega kontaktide loomine
- › **GIS-põhise planeerimisvahendi väljatöötamine**, mis võimaldaks erinevate andmete põhjal (andmed rohumaade ökosüsteemide kohta, sotsiaal-majanduslikud andmed) luua jätkusuutlikke stsenaariume rohumaade majandamiseks/kasutamiseks.
- › **Planeerimisvahendi testimine** ja ökosüsteemipõhiste, jätkusuutlike **stsenaariumide väljatöötamine rohumaade majandamiseks 9 projektialal** ja 4 erineval tasandil – maakond, vald, kaitseala, talu.
  - › Rohumaade ökosüsteemiteenuste kaardistamine ja hindamine
  - › Sotsiaal-majandusliku info kogumine
  - › Stsenaariumide arutamine kohalike huvirühmadega
  - › Osadel aladel eelduste loomine rohumaade edasiseks majandamiseks (taastamine, joogiveevarustuse tagamine loomadele)
  - › Maastikukavade, äriplaanide, soovitude koostamine rohumaade edasiseks majandamiseks (sisend arengukavasse, planeerimisdokumenti)
- › **Koolitus- ja teavitustegevused** (seminarid, koosolekud, külastuspäevad projektialadel, trükised, koduleht jms)

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Projektialad

> Eestis:

- > **Lääne maakond** (stsenaariumide väljatöötamine rohumaade jätkusuutlikuks majandamiseks ja sisendi andmine maakonna strateegilise planeerimise dokumenti)
- > **Lääne-Saare valla Lümända piirkond** (pikaajalise pool-looduslike koosluste majandamise kogemuste ja mõju analüüs; jätkusuutlike lahenduste väljatöötamine rohumaade majandamiseks ning sisendi andmine valla arengukavasse)
- > **Kurese loodustalu** (joogiveevarustuse tagamine kariloomadele, jätkusuutliku ärimudeli väljatöötamine)

> Lätis:

- > **Cesise vald** (majanduslikult jätkusuutlikel rohumaade pikaajalise majandamise mudelitel põhinevate lahenduste väljatöötamine maastike taastamiseks ja säilimiseks)
- > **Madliena vald** (majandust stimuleerivate ettepanekute väljatöötamine majanduslikult jätkusuutlikuks rohumaade majandamiseks)
- > **Šovītes talu** (80 ha rohumaat taastamine ja jätkusuutlike ärimudelite väljatöötamine rohumaade mitmekülgseks kasutamiseks)

> Leedus:

- > **Šilutė vald** (loodusturismi edendamine, mille puhul niitude hooldamine on oluline eeldus ala arendamisel atraktiivseks turismisihtkohaks)
- > **Šušvė riiklik maastikukaitseala** (20 ha pool-loodusliku rohumaat taastamine ja pikaajaliste kaitsekorraldusmeetmete väljatöötamine)
- > **Pavilniai ja Verkiiai regionaalpark** (8 ha pool-loodusliku rohumaat taastamine ja soovitude koostamine rohumaade pikaajaliseks säilitamiseks)

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Tegevused Lümändas

- › Rohumaade ökosüsteemiteenuste hindamine – sept 2015
- › Sotsiaal-majanduslike andmete kogumine – sept 2015
- › Pikaajalise pool-looduslike koosluste majandamise kogemuste ja mõju analüüs - 2016
- › Planeerimisvahendi testimine ja rohumaade majandamise stsenaariumide väljatöötamine
  - › Planeerimisvahendi esialgne versioon peaks valmima 2016 algul
  - › Koosolekud-arutelud (3-10 projekti jooksul)
  - › Sisendi/ettepanekute koostamine valla arengukavasse
- › Külastuspäevad – 2016, 2017, 2018
- › Infotahvel jm infomaterjalid – enne külastuspäevi

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

Aitäh kuulamast!

Merle.kuris@bef.ee

56 203 864

6597 027

LIFE Viva Grass LIFE13 ENV/LT/000189

2015

www.vivagrass.eu

